

COVID-19'a karşı aşı olacak olan sizlere

Neden aşı olmam gerekir?

COVID-19 insanlarda yeni görülen bir virüsten kaynaklanmaktadır. Enfeksiyona karşı bağışıklığımız olmadığı için, COVID-19 bir pandemi olarak yayılmıştır.

Danimarka nüfusunun sadece küçük bir kısmı COVID-19'dan hastalanmıştır ve enfekte olanların, daha sonraki bir tarihte tekrar enfekte olmaktan tamamen korunup korunmadığını tam olarak bilmiyoruz.

COVID-19 herkesi etkileyebilir. COVID-19 nedeniyle herkes hastalanabilir. Ancak, bazıları enfeksiyon kapma durumunda ciddi şekilde hastalanmakla ve ölme riskiyle karşı karşıyadır.

Danimarka Sağlık Kurumu, COVID-19'dan enfekte olmaya ve hastalanmaya karşı koruma sağladığı için COVID-19 aşısını öneriyor.

Ne kadar çok kişi aşı olursa, salgın üzerindeki kontrolümüz bir o kadar etkili olur.

Aşı olmak ücretsizdir ve teklifi kabul etmek sizin kendi isteğinize bağlıdır.

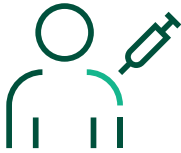
Aşım nasıl yapılır?

1. Randevu saatinde aşı için aşı merkezinde hazır bulunun. Sarı sağlık kartınızı yanınızda getirin.

2. Aşı farklı sağlık çalışanları tarafından yapılabilir, fakat bu personel daima bir doktorun gözetimi altında çalışır.

3. Genel olarak aşı omuzdan, kas üzerine yapılır.

4. Alerjik reaksiyon durumunda sağlık personelinin size yardımcı olabilmesi için, aşı sonrasında en az 15 dakika yakında bir yerde bekleyin.

Ne tür yan etkilerim oluşabilir?

Tüm aşıların yan etkileri vardır, ancak her aşılanan yan etkiler yaşamaz. Genel olarak bunlar hafif ve geçici etkilerdir ve COVID-19'a karşı aşıların çok güvenli ve iyi belgelenmiş olduğunu düşünüyoruz. Aşağıda COVID-19'a karşı aşılarla yaşanabilecek tipik reaksiyonlar verilmiştir.

Yaygın yan etki örnekleri	
Lokal reaksiyonlar	Tipik reaksiyonlar
<ul style="list-style-type: none">Aşı bölgesinde ağrı ve kızarıklık	<ul style="list-style-type: none">YorgunlukBaş ağrısıKas ve eklem ağrısıTitremeHafif ateş artışı
Nadir yan etkilere örnekler	
<ul style="list-style-type: none">Ciddi alerjik reaksiyonlarSolunum zorluğuCilt döküntüleriYüzde şişlik	

Çoğu kişi aşı bölgesinde ağrılar hisseder. Birçoğu kas ağrısı veya hafif ateş artışı gibi genel reaksiyonlar yaşamaktadır, bu da vücudun bağışıklık sisteminin aşıya gerektiği gibi yanıt verdiği kanıtı olarak algılanabilir. Yukarıda bahsettiğimiz, bilinen ve geçici olan belirtilerinizi varsa, doktorunuza başvurmanız gerekmez.

Nadir durumlarda, aşılandıktan hemen sonra gelen ciddi alerjik reaksiyonlar görülebilir. Örneğin ilaçlara karşı ciddi bir alerjiniz varsa, aşı olmadan önce bu hususa dikkat etmeyi ihmal etmeyin. Sürekli olarak COVID-19 aşı merkezlerinde, nadir rastlanılan alerjik reaksiyonlara müdahaleye yönelik bir acil durum ekibi hazır bulunur.

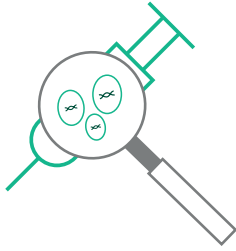
Farklı aşılarla meydana gelen yaygın yan etkiler ve reaksiyonlar arasında çok az farklar bulunmakta. Daha fazla bilgi için www.sst.dk/covid-vaccination

Aşılar nasıl etki ediyor?

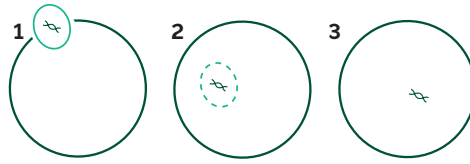
COVID-19'a karşı onaylanmış aşılar, insan vücudunda doğal olarak bulunan maddeler olan nükleik asitlerden (RNA veya DNA) yapılmış küçük kod şeritleri içerir. Comirnaty® ve Spikevax® (daha önce COVID-19 Vaccine Moderna®) aşılarında ise, kod şeritleri yağlarla kaplanmıştır.

Kod şeritleri vücudun hücrelerine girdikten sonra, kod koronavirüs için yeni olan bir proteine dönüşür. Bu proteinler, vücudun bağışıklık sistemini koruyucu antikolar ve özel bağışıklık hücrelerini oluşturması için uyarır, böylece bağışıklık sistemi daha sonra enfekte olmaları durumunda virüsü tanıyabilir ve parçalayabilir.

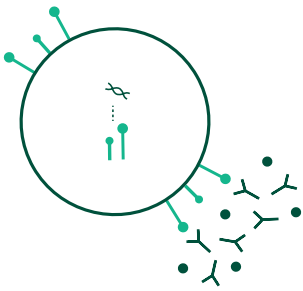
Aşıdaki kod şeridi ve yardımcı maddeler etki ettikten sonra vücutta hızla parçalanır.

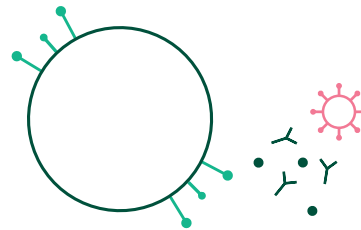
1. Aşı küçük kod şeritleri içerir

2. Kapsülleme kod şeritlerinin vücudun hücrelerine girmesine yardımcı olur. Daha sonra, kapsüller vücudun enzimleri tarafından hızla parçalanır.

3. Küçük kod şeritleri, hücrenin dışına yerleşen yeni proteinler üretmesine ve vücudun bağışıklık sistemini antikolar ve bağışıklık hücreleri oluşturması için uyarılmaktadır.

4. Antikolar ve bağışıklık hücreleri daha sonra enfekte olursanız virüsü parçalayabilir. Kod şeridi işlevini bitirdiğinde hücre içinde parçalanır.

Neden iki kez aşı olmam gerekiyor?

Aşının tam etkisi, ikinci aşının üstünden 1-2 hafta geçtiğinde tam etkiye ulaşır, bu nedenle iki kez aşı olmanız gerekmektedir.

Aşının sağladığı korumanın ne kadar süreceğine dair henüz elimizde kanıt yok ve bu nedenle korumanın yıllarca sürüp sürmeyeceğine, ya da korunmaya devam etmek için daha sonra tekrar aşılanmanız gerekip gerekmeyeceğine dair net bir şey söyleyemiyoruz.

Aşı olduktan sonra nasıl davranmalıyım?

Aşı olmuş olsanız bile, Danimarka Sağlık Kurumunun enfeksiyonu önlemeye dair genel tavsiyelerine uymaya devam etmelisiniz. Aşılar %100 etkili değildir ve aşının, virüsü taşımanızı ve başkalarına bulaştırmanızı engelleyip engellemediğini henüz bilmiyoruz.

Aşı olduktan sonra ciddi belirtilerle karşılaşırsanız, doktorunuza danışmalısınız. Bunlar örneğin nefes almada güçlük veya deri döküntüleri gibi alerjik belirtiler olabilir. Doktorunuz belirtilerin aşı veya diğer koşullardan kaynaklanma olasılığını değerlendirebilir ve ihtiyaç duymanız üzerine tedavi başlatabilir.

Doktorunuz şüpheli yan etkileri Danimarka İlaç Kurumuna bildirmekle yükümlüdür. Yan etki olduğunu düşündüğünüz reaksiyonları kendiniz de www.lmst.dk adresinden Danimarka İlaç Kurumuna bildirebilirsiniz.

Doğru alışkanlıklara bağlı kalın

Aşı olsanız bile, enfeksiyonu başkalarına taşıma riskiniz vardır. Bu nedenle, Danimarka Sağlık Kurumunun enfeksiyonu sınırlamaya yönelik tavsiyelerine uymaya devam etmelisiniz:

 Belirtileriniz oluşursa evde kalın ve test yaptırın	 Mesafeyi koruyun	 Odaları havalandırın ve cereyan oluşturun	 Ellerinizi sık sık yıkayın veya el dezenfektanı kullanın	 Temizlik yapın, özellikle birçok kişinin dokunduğu yüzeylerde
---	--	---	--	---

Sorularınıza nerede yanıt bulabilirsiniz?

COVID-19 aşısına dair en güncel bilgiye www.sst.dk/covid-vaccination üzerinden her zaman ulaşabilirsiniz ve yeni koronavirüs ve COVID-19 hakkında detaylı bilgiyi de www.sst.dk/covid adresinden okuyabilirsiniz.